

Les set vides de Samaranch

Juan Antonio Samaranch, mort a 89 anys, acumulà quatre càrrecs franquistes, la presidència de “la Caixa” durant dotze anys i, del 1980 al 2001, la del COI –lloc que fou clau per a la celebració del Jocs de Barcelona 92.

Juan Antonio Samaranch (1920-2010) o el Senyor dels Anells –va ser president del Comitè Olímpic Internacional durant 21 anys–, en una imatge del 2008, a Pequín.

Regidor d'Esports de l'Ajuntament de Barcelona (1955-62), delegat d'Esports a Catalunya (1962-67), delegat nacional d'Esports (1967-70), president de la Diputació de Barcelona (1973-77), ambaixador d'Espanya a Moscou (1977-1980), president del COI (1980-2001) i president de “la Caixa” (1987-1999). Tot i que va ser falangista, membre destacat del Movimiento i procurador a les Corts franquistes, a més d'ocupar quatre càrrecs durant la dictadura, Juan Antonio Samaranch va superar la transició amb perícia. Aprofità el seu nou càrrec d'ambaixador espanyol a l'URSS i Mongòlia per acostar-se al bloc soviètic i prosperar dins el Comitè Olímpic Internacional, del qual era membre des del 1966. En tres anys a Moscou, Samaranch es va guanyar la simpatia de l'URSS i els països comu-

nistes i, pocs dies abans de començar els Jocs Olímpics del 1980 a la capital russa, Samaranch fou elegit nou president del COI. L'èxit de l'estratègia, en un ambient enrarinat pel boicot dels Estats Units als Jocs de Moscou, dóna idea de la cintura política i les qualitats diplomàtiques de Samaranch. El 1990 declarava en una entrevista a EL TEMPS: “Jo simultaniejava el càrrec d'ambaixador amb el de vice-president del COI. En aquell moment Moscou estava preparant els Jocs del 80. Jo els podia ajudar i ells em podien ajudar. L'esport i l'olimpisme em van obrir moltes portes a Moscou. Vaig ser un ambaixador una mica singular. Encara se'n recorden de mi. Tinc molts amics als països comunistes, perquè són amics de la família olímpica, on les idees polítiques tenen una importància relativa. L'esport hi està per damunt.”

De la mateixa manera que va sortir indemne del franquisme i la transició, Samaranch sortí ben parat de tots els focs que es van encendre dins el COI. Va passar a la història com el president de l'olimpisme global que va posar fi als boicots, tot i que el 1984 els Jocs de Los Angeles reberen el boicot del bloc soviètic. Hom li reconeix l'esforç per a eradicar la corrupció dins el COI, però els casos més sonats, els relacionats amb els Jocs de Salt Lake City, van tenir lloc mentre ell era president del Comitè –poc abans, de fet, que acabara el mandat– i van motivar l'expulsió de sis membres del COI i la dimissió de quatre més. Com els gats, Juan Antonio Samaranch sempre ha caigut dret. Diplomàcia? *Savoir faire*? Sort? Duia sempre una castanya de la sort a la butxaca. Ja la va mostrar a EL TEMPS el 1990: “Mira-la –explicava Samaranch–: el pintor Domènec Carles, que em va decorar la casa quan em vaig casar, un dia que em feia mal el fetge em va dir que jo havia de dur una castanya. Me'n va donar una i, la veritat, ja no m'ha fet més mal el fetge. I, damunt, vaig deixar de fumar. Tinc unes pedres de jade amb una cavitat que s'ajusta al dit polze que tenen la mateixa funció. Me les van regalar la reina Sofia i el milionari Arnold Hammer, aquell que era amic de Lenin, però m'agrada més la castanya. Les pedres les porto quan vaig a llocs com ara la televisió. Són manies. No és una superstició.”

La reina Sofia i el rei Joan Carles han manifestat que els unia a Samaranch una “entranyable amistat”: un altre èxit del president del COI que, en el seu moment, havia defensat clarament la figura d'Alfons de Borbó com a restaurador de la monarquia i cap d'estat després de Franco.

Tothom reconeix a Samaranch una gran part del mèrit que Barcelona fora elegida seu dels Jocs Olímpics del 1992. Ningú no dubta que, en aquest afer, va escombrar cap a casa.

Uns altres li retrauen, en canvi, que, al final del seu mandat, el 1996, blindara el COI contra les federacions esportives que no són estatals, cosa que impedeix que les seleccions esportives de nacions sense estat, com ara Catalunya, puguin participar en els jocs.

Alex Milian